

Sygn. akt III AUa 834/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka SSA Anna Polak (spr.)
Protokolant:	sekr. sąd. Karolina Popowicz

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 r. w Szczecinie

sprawy H. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 lipca 2013 r. sygn. akt IV U 1455/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 834/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.03.2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił H. P. uchylecia decyzji z dnia 27.09.2011r. w części w jakiej decyzja ta zawieszala na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1440) - zwanej ustawą emerytalną - prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

W odwołaniu od decyzji organu rentowego ubezpieczona zarzuciła, że dokonano błędnej wykładni art. 190 ust. 1 i ust. 3 Konstytucji RP oraz wadliwie zostało przyjęte, że w świetle obowiązujących przepisów nie można uchylić decyzji z dnia 27.09.2011r. Ubezpieczona podniosła, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. K 2/12, stwierdził niezgodność z Konstytucją RP wskazanego art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie

ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy emerytalnej. Wskazane orzeczenie Trybunału ma skutek retroaktywny wobec osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1.01.2011r. i tym samym znajduje ono zastosowanie także wobec ubezpieczonej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Organ wskazał, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego wszedł w życie dopiero w dacie jego opublikowania, tj. z dniem 22.11.2012r. i do sytuacji ubezpieczonej, która nabyła prawo do emerytury od dnia 1.11.2008r. nie ma on zastosowania, zatem nie ma też podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 4 lipca 2013 roku oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu I Instancji wynika, że H. P., urodzona (...), od 15.07.1984 roku do 24.07.2012 roku pracowała w Sądzie Rejonowym w (...). W dniu 12.11.2008 roku ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 28 listopada 2008 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. przyznał H. P. prawo do wcześniejszej emerytury, począwszy od 1 listopada 2008 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z powodu kontynuowania przez ubezpieczoną zatrudnienia.

Od 1 lipca 2000 roku do 7 stycznia 2009 roku obowiązywał art. 103 ust 2a ustawy emerytalnej, który wprowadzał zasadę każdorazowego zawieszania prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego ubezpieczony wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Tym samym w chwili nabycia prawa do emerytury H. P. nie mogła jednocześnie kontynuować zatrudnienia i otrzymywać emerytury. Wypłatę emerytury podjęto dopiero decyzją z dnia 29 stycznia 2009 roku (E (...)). Ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 października 2011 roku w związku ze zmianą przepisów (wszedł w życie art. 103a ustawy emerytalnej) – decyzja z dnia 27 września 2011 roku, znak: (...). Ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw dokonano nowelizacji ustawy emerytalnej, w wyniku której zmieniono przepis art. 103 ust. 1 i ust. 2 oraz dodano art. 103a. W rezultacie zniesiono możliwość pobierania świadczenia emerytalnego bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą osobom, którym organ rentowy przyznał emeryturę po 8 stycznia 2009 roku. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku emeryci, którym ZUS przyznał emeryturę przed 1 stycznia 2011 roku mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011 roku.

W dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny w sprawie o sygn. akt K 2/12 orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 ze zm.) w związku z art. 103a ustawy emerytalnej w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art.

2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został opublikowany w Dzienniku Ustaw pod poz. 1285 w dniu 22 listopada 2012 roku.

W dniu 25 lipca 2012 roku ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę świadczenia emerytalnego, bowiem rozwiązała umowę o pracę zawartą z swoim ostatnim pracodawcą Sądem Rejonowym w (...). Decyzją z dnia 26 lipca 2012 roku organ rentowy podjął wypłatę emerytury począwszy od dnia 1 lipca 2012 roku tj. od miesiąca w którym ustała przyczyna powodująca wstrzymanie wypłaty świadczenia. Jednocześnie kolejną decyzją z dnia 22 marca 2013 roku organ rentowy odmówił H. P. uchylecia decyzji z 27 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia

1 października 2011 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne sąd okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd orzekający podniósł, że H. P. po raz pierwszy nabyła prawo do emerytury z dniem 1 listopada 2008 roku w tym czasie obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej zgodnie z którym prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał

je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. W konsekwencji, ubezpieczona nabywając prawo do emerytury

nie mogła łączyć pracy zarobkowej u dotychczasowego pracodawcy z pobieraniem świadczenia emerytalnego, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Dlatego

też decyzja przyznająca emeryturę od dnia 1 listopada 2008 roku jednocześnie zawieszała jej wypłatę. Wypłatę emerytury podjęto decyzją z dnia 29 stycznia 2009r., gdyż w tym okresie przepisy pozwalały na jednoczesne pobieranie emerytury

i kontynuowanie zatrudnienia. Ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 października 2011 roku. Obowiązywał już wtedy przepis art. 103a ustawy emerytalnej, który dodany został przez art. 6 pkt 2 ustawy

z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 stycznia 2011 roku. Na mocy tego przepisu powrócono do uregulowania wcześniej istniejącego tj. wspomnianego art. 103 ust. 2a, kiedy zniesiono możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę

z dotychczasowym pracodawcą. Regulacja ta objęła wszystkich emerytów, którzy nie rozwiązali stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę, a więc nie tylko tych którzy prawo do emerytury uzyskali poczynając od 1 stycznia 2011 roku ale również, na mocy przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, tych którzy przeszli

na emeryturę przed tą datą. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem, ci emeryci, którym organ rentowy przyznał emeryturę przed 1 stycznia 2011 roku mogli

ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011 roku. Po tej dacie, aby jednocześnie pobierać świadczenie emerytalne i wynagrodzenie ze stosunku pracy należało chociaż na jeden dzień rozwiązać stosunek pracy

z dotychczasowym pracodawcą. W dniu 13 listopada 2012r. Trybunał Konstytucyjny wydał w sprawie o sygn. akt K 2/12 wyrok, w którym orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 ze zm.) w związku z art. 103a ustawy emerytalnej dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie,

w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny

z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W swym uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny zastrzegł, że badał on wyłącznie, czy ustawodawca mógł

na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku rozciągnąć stosowanie art. 103a ustawy emerytalnej przepisu ustalającego nową treść ryzyka emerytalnego na sytuacje przeszłe, tj. wobec osób, które już nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku, czyli

w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. Zapadły w dniu 13 listopada 2012 roku wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnosi się zatem jedynie do tych osób, które w tym wyżej wymienionym krótkim okresie po raz pierwszy miały wydaną decyzją o przyznaniu emerytury (ustalone prawo do emerytury), bo tylko one uzyskały prawo nabyte niezawierające wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczona, w stosunku do której po raz pierwszy ustalono prawo do świadczenia emerytalnego w dniu 1 listopada 2008 roku, a zatem poza okresem wskazanym przez Trybunał Konstytucyjny, tj. poza okresem od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku nie może zasadnie żądać uchylecia decyzji organu rentowego z dnia 27 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury

za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku i żądać wypłaty emerytury poczynając od dnia 1 października 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami skutecznie powołując się na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, bowiem do niej wskazane orzeczenie w ogóle nie będzie miało zastosowania. Ubezpieczona nie jest bowiem w kręgu osób objętych treścią orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. W pierwszej decyzji z dnia 28 listopada 2008 roku wydanej w przedmiocie przyznania świadczenia emerytalnego uzyskała ona prawo nabyte zawierające wymóg rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. W tym czasie, aby uzyskać świadczenie emerytalne ubezpieczona nie tylko musiała osiągnąć wiek emerytalny oraz posiadać odpowiedni staż emerytalny, ale również była zobligowana rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą, bo taka w tamtym okresie przed 8 stycznia 2009 roku była treść ryzyka emerytalnego dla osób, które przeszły na emeryturę. Składając wniosek o emeryturę w 2008 roku ubezpieczona wiedziała, że ustawodawca nakazuje rozwiązywać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą celem uzyskania wypłaty świadczenia emerytalnego. Tym samym nakazanie ubezpieczonej, ponownie od 1 października 2011 roku rozwiązania stosunku pracy aby H. P. mogła pobierać świadczenie emerytalne, nie godzi w jej zasadę ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa, bowiem taka była treść jej prawa nabytego w dniu 1 listopada 2008 roku. Ubezpieczona nie jest osobą, której ustalono prawo do świadczenia emerytalnego (decyzją pierwszą) w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., nie nabyła tego prawa w tym okresie, bowiem je już realizowała od 1 listopada 2008 roku.

Zdaniem Sądu orzekającego okoliczność, że ubezpieczona uzyskała uprawnienie do emerytury tzw. powszechnej ww. okresie, zgodnie bowiem z orzecznictwem sądów wyższej instancji, które sąd rozstrzygający w niniejszej sprawie podziela „emerytura przyznana wnioskodawcy po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, w sytuacji gdy była ona uprawiona do wcześniejszej emerytury, nie stanowi nowego świadczenia. Prawo do emerytury wcześniejszej nie wygasa, a w związku ze spełnieniem warunku osiągnięcia wieku emerytalnego następuje jedynie ustalenie na nowo podstawy. Emerytura przyznana po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, osobie, która była już ona uprawiona do wcześniejszej emerytury, nie stanowi nowego świadczenia, które w związku z tym powinno zostać ustalone z uwzględnieniem reguł dotyczących określenia wysokości emerytury przyznawanej po raz pierwszy. W art. 21 ust. 2 pkt 1 u.e.r.f.u.s. jest mowa o emeryturze dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury, z czego wynika, że w zakresie tego samego świadczenia – emerytury – w związku ze spełnieniem warunku osiągnięcia wieku emerytalnego następuje jedynie ustalenie na nowo podstawy wymiaru. (Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 czerwca 2012 r. sygn. III AUa 430/12). Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku sygn. akt K 2/12 opublikowany w dniu 22 listopada 2012 roku (DZ.U.2012.1285) nie dotyczy zatem ubezpieczonej H. P. i tym samym jej wniosek o wypłatę zawieszono świadczenia emerytalnego poczynając od 1 października do 30 czerwca 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami jest niezasadny. Z tych samych względów nie jest możliwe uchylene decyzji organu rentowego z dnia 27 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo ubezpieczonej do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Z rozstrzygnięciem Sądu pierwszej instancji nie zgodziła się ubezpieczona.

W złożonej apelacji zarzuciła wyrokowi następujące uchybienia:

1. błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w stanie faktycznym sprawy art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych z dnia 16 grudnia 2010 r. i art. 103a ustawy emerytalnej w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, przez błędne przyjęcie - nieuwzględniające art. 100 ust. 1 i art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, że skutki wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. nie odnoszą się do ubezpieczonej,
2. rażące naruszenie zasad wynikających z art. 2 Konstytucji RP, tj. zakazu działania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych i zasady ochrony zaufania obywatela

do państwa i prawa oraz bezpieczeństwa prawnego obywateli, poprzez przyznanie prawa do wypłaty emerytury pomimo kontynuacji zatrudnienia u tego samego pracodawcy, a następnie odebranie tego prawa.

Wskazując na powyższe, apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego i wypłatę zaległej emerytury od dnia 1 października 2011r. do dnia 30 czerwca 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od każdej zaległej miesięcznej raty.

Skarżąca w uzasadnieniu apelacji m.in. podniosła, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu swojego orzeczenia stwierdził, że zasada ochrony zaufania do Państwa i stanowionego przez nie prawa, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, związana jest z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Przejawia się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa przez państwo, by nie stawało się ono pułapką dla obywatela i by mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki, których nie był w stanie przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, że jego działania będą także później uznawane przez porządek prawny. Tymczasem, rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego, i aby mogły nadal pobierać emeryturę, tj. po 1 października 2011r., musiały rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. Z chwilą więc ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utracił moc art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emerytalnej wobec osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. Bezsparnie zaś H. P. miała przyznane prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, a konkretnie od 1 listopada 2008 r.

Organ rentowy nie ustosunkował się do treści apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżone rozstrzygnięcie odpowiada prawu i nie ma podstaw do jego uchylenia, o co wносиła ubezpieczona w swoim środku zaskarżenia. Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów zawartych w apelacji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że ubezpieczona nabyła prawo do emerytury od dnia 1.11.2008r. (decyzja ZUS z k. 54-55 a. e.) i kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, co powoduje, że skutki ogłoszonego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. sygn. K 2/12, nie dotyczą jej sytuacji prawnej. Należy podkreślić, że dla właściwej wykładni wyroku Trybunału Konstytucyjnego niewystarczające jest poprzestanie tylko na treści sentencji orzeczenia, lecz konieczne jest uwzględnienie jego pisemnych motywów oraz poczynienie prawidłowych ustaleń faktycznych, które jednak w niniejszej sprawie były bezsporne. H. P. nabyła bowiem prawo do emerytury w okresie kiedy istniała konieczność rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu realizacji nabytego prawa do emerytury, co wynikało wprost z wówczas obowiązującego przepisu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, obowiązującego w okresie od dnia 01.07.2000r. do dnia 8.01.2009 roku. Zgodnie z art. 103 ust. 2a cyt. ustawy prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Wymóg z art. 103 § 2a ustawy emerytalnej nie został uznany za niezgodny z Konstytucją RP, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 lutego 2006 r., SK 45/04, opubl. w OTK-A 2006/2/15, Dz. U. 2006, poz. 192, lex nr 18464. Trybunał wskazał, że regulacja art. 103 ust. 2a jest zgodna z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodna z art. 30, art. 65 ust. 1, art. 70 ust. 5 i art. 73 Konstytucji RP. W uzasadnieniu tego stanowiska Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż celem wprowadzonego przepisu jest tworzenie nowych miejsc pracy. Zaznaczył, że wprowadzone rozwiązanie ma zachęcać osoby, które osiągnęły wiek emerytalny do rozwiązania stosunku pracy, a tym samym do definitywnego zwolnienia miejsc pracy dla młodszych osób. Zdaniem Trybunału,

regulacja ta ma służyć realizacji konstytucyjnych zadań państwa. I choć w późniejszym okresie, tj. od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 r., nie obowiązywał wskazany art. 103 ust. 2a cyt. ustawy, a zarazem nie wszedł jeszcze w życie przepis art. 103a cyt. ustawy o tożsamej regulacji, to jednak sytuacja prawna ubezpieczonej została ukształtowana właśnie decyzją organu rentowego przyznającą prawo do emerytury, wydaną w oparciu o treść art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Należy podnieść, że przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej łączył konsekwencje w postaci zawieszenia prawa do świadczenia i w efekcie wstrzymania jego wypłaty z kontynuowaniem zatrudnienia po ustalonym w decyzji organu rentowego dniu nabycia prawa do emerytury (jej realizacji), a nie z kontynuowaniem zatrudnienia po ustaleniu tego prawa decyzją organu rentowego (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., sygn. I UK 229/06, niepublikowany). W chwili nabycia prawa do emerytury ubezpieczona powinna była - w celu wypłaty świadczenia emerytalnego - spełnić warunek rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą. Ustawodawca jednoznacznie wskazał okoliczności faktyczne, których wystąpienie spowoduje zawieszenie wypłaty emerytury i ubezpieczona miała tego świadomość. Samodzielnie też dokonała wyboru, decydując się na kontynuowanie zatrudnienia, a zatem nie mogła być ani zaskoczona, ani z obiektywnych powodów utracić zaufanie do stanowionego wówczas prawa. Należy wskazać, że również według ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego prawo do emerytury ulega zawieszeniu, jeżeli emeryt nie rozwiąże wszystkich stosunków pracy, w których pozostawał bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury (zob. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2004 r., sygn. II UZP 9/04, OSNP 2005 nr 3, poz. 43, lex 126772, wyrok SN z 28 października 2003 r., sygn. II UK 146/03, OSNP 2004 nr 16, poz. 289 z glosą Kamila Antonowa, OSP 2005 nr 5, poz. 68; wyrok SN z 3 sierpnia 2005 r., sygn. I UK 358/04, OSNP 2006 nr 7-8, poz. 121).

Nie można również twierdzić, na co wskazuje uzasadnienie apelacji, że ubezpieczona nabyła prawo do emerytury w okresie, kiedy nie obowiązywał jej wymóg rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Zmiany stanu prawnego nie spowodowały bowiem, że ubezpieczona straciła przyznane jej ostateczną decyzją prawo emerytalne. Także zmiana regulacji, polegająca na uchynieniu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej z dniem 8 stycznia 2009 r. na mocy art. 37 pkt 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U., nr 228, poz. 1507) spowodowała tylko tyle, że od dnia 8 stycznia 2009 roku treścią ryzyka emerytalnego ponownie stało się tylko osiągnięcie odpowiedniego wieku i stażu ubezpieczeniowego, a zatem bez konieczności rozwiązania umowy o pracę, lecz stan ten obowiązywał tylko do dnia 31 grudnia 2010 r., gdyż następnie zaczął obowiązywać przepis art. 103a ustawy emerytalnej, dodany do ustawy emerytalnej

na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010 r., znoszący możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą, na rzecz którego była wykonywana praca bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Niekonstytucyjna regulacja art. 103a cyt. ustawy emerytalnej, potwierdzona wyrokiem przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, opubl. w OTK-A 2012/10/121, Dz.U 2012r., poz. 1285, lex nr 1227132, nie dotyczy jednak wszystkich ubezpieczonych, którzy nabyli prawo do emerytury, lecz tylko te osoby, na które nałożono obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jak warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - a które nabyły prawo emerytalne w okresie kiedy wskazany obowiązek nie istniał, tj. od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 r.

W przypadku ubezpieczonej taki obowiązek istniał w chwili nabycia prawa do emerytury i wynikał wprost z wyżej przedstawionego art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. Obowiązek rozwiązania stosunku pracy, w celu uzyskania świadczenia emerytalnego, wynikający z art. 103a cyt. ustawy, nie spowodował zmiany w sytuacji prawnej ubezpieczonej. Zakresowo określona niekonstytucyjność przepisu art. 103a cyt. ustawy nie dotyczy przypadku ubezpieczonej. Wyrok Trybunału

nie obejmuje sytuacji prawnej ubezpieczonej, która nabyła prawo do emerytury jeszcze przed dniem 1 stycznia 2011 r., w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, wykluczającej ją z kręgu osób, które nabyły prawo do emerytury bez konieczności rozwiązania stosunku pracy (tak również w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 kwietnia 2013 r., sygn. III AUa 974/12, lex nr 1316284). Należy dodać, że istotą zarówno art. 103 ust. 2 a cyt. ustawy, jak i o identycznym brzmieniu art. 103a ustawy emerytalnej, jest ograniczenie równoczesnego pobierania dwóch świadczeń - emerytury oraz wynagrodzenia za pracę, jeśli pracownik nie miał zamiaru przejść na emeryturę,

lecz planował dalej pracować u tego samego pracodawcy bez rozwiązania z nim stosunku pracy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 6 września 2012 r., sygn. III AUa 320/12, lex nr 1220637).

Reasumując: skoro ubezpieczona nabyła prawo do emerytury w okresie, kiedy istniała konieczność rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu realizacji prawa do emerytury przez jej wypłatę, i w spornym okresie nie doszło do rozwiązania tego zatrudnienia, to nie można skutecznie domagać się wypłaty wstrzymanego za ten okres świadczenia. Za niezasadne należało więc uznać twierdzenie ubezpieczonej, że działania ustawodawcy naruszyły zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wskutek wprowadzenia instytucji zawieszenia wypłaty przyznanego i wypłacanego świadczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 kwietnia 2013 r., sygn. III AUa 974/12, lex nr 1316284).

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

SSA Barbara Białecka SSA Jolanta Hawryszko SSA Anna Polak